

İç Anadolu'daki kum fırtınasının perde arkası! 1950'lere geri mi dönüyoruz?

#Kum Fırtınası

#İklim Krizi

#Hekstra

Tuğba Öztürk

tugba.ozturk@hurriyet.com.tr

Aralık 03, 2021 08:38

2dk okuma

Önceki gün Konya, Aksaray ve Niğde'yi etkisi altına kum fırtınası bazı bölgelerde hayatı felç etti. Trafik kazalarına da neden olan fırtına yolları kapattı. Uzun yıllar sonra tekrar ortaya çıkan kum fırtınası akıllara İç Anadolu'nun kumlarla mücadele ettiği 1950'li yılları getirdi. İşte Türkiye'nin kumla sınavı ve uzman öngörülleri...

Konya'nın Karapınar ilçesinde 1950'li yıllarda etkili olmaya başlayan ve gazete sayfalarına da **Haber** olan kum fırtınaları o dönem tarımı, ulaşımı ve eğitimi aksatmış, hastalıkları da artırmıştı.

1956 yılından itibaren Karapınar'ı etkilemeye başlayan kum fırtınaları, 1962 yılında saatte 110 km hızındaki rüzgârla birleşince kum fırtınaları oluşturmuş ve kendini yeniden hatırlatmıştı.

İlçe merkezi ve tarım alanlarının kum yığınları altında kalma tehlikesi baş gösterince de dönemin hükümeti seferberlik ilan ederek bölgede hummalı bir çalışmaya başlamıştı.

İlçenin taşınması bile düşünülmüş ancak askerlerin de ön planda olduğu rüzgâr çitleri ve ağaçlandırma çalışmaları ile kumul hareketi durdurulmuştu.

1972'de sona eren çalışmalarla 16 bin hektar alan kurtarılmıştı. Ağaçlandırma çalışmalarında; kara selvi, karaçam, sedir, salkım ağacı, kuş iğdesi, yabani badem gibi türler seçilmiş ve dikilen ağaçlar sulamayla hızla büyümüşlerdi.

Ağaçlandırma çalışmaları bölgede sürse de son yıllarda Karacadağ yönünden kumulların Karapınar'a doğru hareket ettiği yeniden gözlenmeye başladı.

Önceki gün Konya, Aksaray ve Niğde'yi etkisi altına [Kum Fırtınası](#) da akıllara, Karapınar örneğini getirdi.

Gözden Kaçmasın

Aksaray, Niğde ve Konya'da kum fırtınası... Araçlar mahsur kaldı, yolla...

[Haber görüntüle](#)

PROF. GEZGİN SON DURUMU ANLATTI

Yıllardır bölgedeki çalışmalara katılan Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sait Gezgin son durumu Hürriyet.com.tr'ye anlattı.

TOPRAKLARDAKİ EKSİKLİK FIRTINAYA DAVETİYE ÇIKARIYOR

Son yaşanan kum fırtınasının lodos kaynaklı olduğunu belirten Prof. Gezgin "Kuvvetli lodostan kaynaklı bir rüzgâr erozyonu meydana geldi. Lodosla, Afrika çöllerinden taşınan ve aynı rüzgârın bizim topraklarımızdan da kaldırdığı kumlar, toz fırtınası oluşturdu. Bunun en büyük sebeplerinden bir tanesi de topraklarımız büyük bir kısmı organik madde noksanlığında. Yani toprağımızın yapısını oluşturan taneler kuvvetli bir şekilde birbirine bağlı değil. Buna bağlı olarak da rüzgarla birlikte kum fırtınası olasılığı gittikçe yükseliyor" dedi.

AFRİKA'DAN GELEN KUMLAR...

Kum fırtınasının birinci kaynağı olarak Afrika çöllerinden gelen kumları gösteren Gezgin "Çöllerdeki kumlar birbirinden bağımsız. Oradan toz halindeki ince fraksiyonlar, toz halinde buraya kadar geliyor" diye konuştu.

Gezgin şu tespitlerde bulundu:

*Topraklarımızdaki organik madde noksanlığı nedeniyle, buna yanlış ve bilinçsiz toprak işleme dahil olarak, rüzgarla birlikte toprak kopup gidiyor. Olmaması gerekir, yaşadığımız tamamen olağandışı bir durum. Ne yazık ki kısa vadede çözülebilecek de bir konu değil.

*Türkiye’de yine 1960’lı yıllarda Karapınar’daki rüzgâr erozyonu meydana geldi. O yıllarda yapılan çalışmalarla bu rüzgâr erozyonunu durdurulmuştu. Karapınar’a gittiğinizde Ereğli çıkışında kum yığınları bulunuyor. Bunlar güneydeki çöllerden gelen kumlardır. Bir kısmı da bizim topraklarımızdan aşınmış. Günümüzde bu aşınma daha da arttı.

Önceki gün
Aksaray-
Konya
volünde

yörüngede

meydana
gelen kum
fırtınasını
görüntüleyen
İHA muhabiri
Yasin Can
zor anlar
yaşamış,
gelişmeleri
güçlükle
takip etmişti.

ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

*Toprak yüzeyinin devamlı bitki örtüsü ile kaplı olması gerekiyor. Topraklarımızın yapısını iyileştirici birtakım çalışmalar yapmamız lazım. Bařta topraklarımızın organik madde ile beslenmesi gerekiyor.

*Ayrıca anız yakmak da bu gibi durumları oldukça tetikliyor. Karapınar'a gittiğiniz zaman řu dönemde mısır hasadı yapıldığını görürsünüz. Hasat yapıldıktan sonra bazı tarlalarda kalıntıların yakıldığını tespit ediyoruz. İşte bunların yapılması önerilmiyor.

Gözden Kaçmasın